

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

*ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN*

JEL KOD: Z0 *** ID:111 K:129

http://www.akademikbakis.org

TÜRKİYE HENTBOL SÜPER LİĞİ SPORCULARININ RİSK DEĞERLENDİRME DÜZEYLERİNİN BAZI DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLERLE KARŞILAŞTIRILMASI

Özgür KARATAŞ

İnönü Üniversitesi Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı

Özet: Bu araştırma Türkiye Hentbol Süper Ligi kulüplerindeki sporcuların risk değerlendirme düzeylerinin bazı demografik değişkenlerle karşılaştırılması amacıyla yapılmıştır. Araştırmada betimsel tarama yöntemlerinden biri olan “genel tarama modeli” kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini, Türkiye Hentbol Süper Ligi takımlarında aktif olarak görev yapan 435 sporcu oluştururken, örneklemini ise; rastgele ve tesadüfî yöntemle seçilmiş farklı kulüplerde oynayan 376 sporcu oluşturmaktadır. Araştırmada veri aracı olarak Gök (2006) ve Çobanoğlu (2008)’nun sporda risk değerlendirme ölçeği kullanılmıştır. Araştırmaya katılan sporcuların risk değerlendirme düzeyleri cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim durumu ve oynadığı takım değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0,05$).

Anahtar Kelimeler: Spor, Risk, Risk Değerlendirme, Risk Yönetimi, Hentbol

COMPARISON OF RISK ASSESSMENT LEVELS OF HANDBALL SPORTERS IN TURKISH SUPER LEAGUE WITH CERTAIN DEMOGRAPHICAL VARIABLES

Abstract: This study is performed with the aim to compare risk assessment levels of handball sporters in Turkish Super League with certain demographical variables. “General survey method” is utilized in the study as one of the descriptive survey method. 435 sporters carrying out duty actively in the Turkish Handball Super League teams constitute the population of the research; and sample of the research is 376 sporters playing in different clubs selected randomly. Risk assessment scale of Gök (2006) and Çobanoğlu (2008) is used as data tool in the study. There was not found a statistically significant difference in the levels of risk assessment of the athletes participating in the study with regard to the variables of gender, age, marital status, education level and teams that they play in ($p> 0,05$).

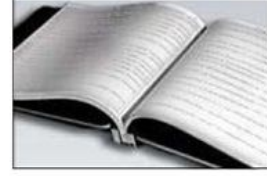
Keywords: Sports, Risk, Risk Assessment, Risk Management, Handball

1.GİRİŞ

Günlük yaşantının yanı sıra dünyadaki çeşitli alanlarda meydana gelen değişimlerle birlikte rekabet de artmakta ve bu hızlı değişim ise geleceğe yönelik alınacak kararlardaki belirsizliği, buna

bağlı olarak riskleri de artırmaktadır (Gülen, 2006).

Risk, “sonucu önceden tahmin edilemeyen ve insana bazı değerlerinin tehlikede olduğunu düşündüren uyarı olarak gelişen olay ya da durum” biçiminde

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN

JEL KOD: Z0 *** ID:111 K:129

<http://www.akademikbakis.org>

tanımlamaktadır (Rosa, 2003). Risk istenmeyen bir olay ve tehlikeyi temsil etmenin yanında fırsatları da içerebilmektedir (Finucane et al., 2000). Risk farklı durumlar için farklı sonuçlar ortaya koyabilir. Bireysel bir kaybın sonucu bir başkası için kazanç olabilir ki, bu da kayıpların esasında göreceli ve bireyden bireye farklılık gösteren, içinde riski barındırır da bir o kadar da yarar içeren nesnel bir olgu olduğunu ifade eden bir durumdur (Yıldırım, 2007).

Bütün spor branşları ya da rekreasyonel aktiviteler uygun önlemler alınsa bile bir takım riskleri içermektedir ve bunun içinde olan sporcular, antrenörler veya taraftarlar malzeme, zemin, ışıklandırma gibi birçok tehlike ile karşılaşabilir (Nohr,2009). Sporda riskler, her spor etkinliğinde aynı değildir. Riski, sporun türü, sporcunun, ortamın, kullanılan araç ve gerecin özellikleri yanında, kötü iklim şartları, amaca uygun yeterli düzeyde tesis ve malzemelerin olmaması gibi birçok değişken sporcu sağlığını riske sokmaktadır (Bağrıaçık ve Açık, 2005; Ergen, 2004; Sezgin,1999). Spor hizmetlerinin verimli olması için spor ortamında var olan riskler değerlendirilmelidir. Sporda risk değerlendirme süreci, risklerin olasılık ve sonuç kavramlarıyla belirlendiği ve analiz edildiği risklerin tanımlanması aşamasıdır. Bu aşama risk yönetiminin en zor ve en zaman alan aşamasıdır (Küçük, 2003). Risk değerlendirmesinin alışlagelmiş güvenlik çalışmalarına göre avantajları vardır. Derinlemesine ve sistemli bir değerlendirme, risklerin daha iyi anlaşılmasını sağlayarak, tehlikelerin

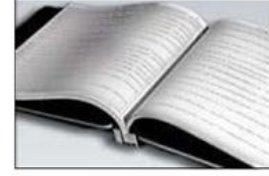
azaltılmasına destek olur. Risk değerlendirmesinin genel amacı; sistemin olduğu gibi kabul edilebilir olup olmadığının, değişiklik gerekip gerekmediğinin tespiti için temel oluşturmaktır. İlave bir amaç da önemli ve daha önemsiz riskler arasında ayırım yapmaktır (Boyle,2002:Detels et al., 2002).

Bu çalışmada Türkiye Hentbol Süper Ligi kulüplerindeki sporcuların algıladıkları risklerin değerlendirilmesi ve sporcuların risk değerlendirme düzeylerinin bazı demografik değişkenlerle karşılaştırması amaçlanmıştır.

2.GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırmada betimsel tarama yöntemlerinden biri olan “genel tarama modeli” kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini, Türkiye Hentbol Süper Ligi takımlarında oynayan 435 sporcu oluştururken, örneklemini ise; rastgele ve tesadüfi yöntemle seçilmiş Türkiye Hentbol Süper Ligi kulüplerde oynayan 376 sporcu oluşturmaktadır.

Araştırmada veri aracı olarak Gök (2006) ve Çobanoğlu (2008)’nun sporda risk değerlendirme ölçeği kullanılmıştır. Risk değerlendirme ölçeği madde havuzunda yer alan (1,11,12,14,15,16,17,18,19,20,21,22,25,26, 28,29,30,31) maddeler Gök (2006)’ün geliştirdiği ölçme aracından, madde havuzunda yer alan (2,3,4,5,6,7,8,9,10,13,23,24,27) maddeler ise Çobanoğlu (2008)’nun geliştirdiği ölçme aracından alınmıştır. Elde edilen veriler üzerinde yapılan faktör analizi sonucunda düşük faktör yükü olan ya da birden fazla faktörden yüksek yük değeri

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN

JEL KOD: Z0 *** ID:111 K:129

<http://www.akademikbakis.org>

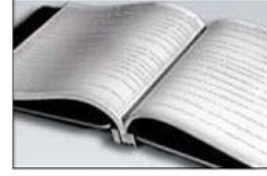
alan (8,9,10,12,18,23,26,27) maddeler ölçekten çıkarılmıştır. Tekrarlanan faktör analizi sonucunda ölçekte yer alan 23 maddenin toplam varyansın % 51,64'ünü açıkladığı görülmüştür. Bu değer ölçeğin bu haliyle yapı geçerliliğini sağladığını göstermektedir. Ölçeğin güvenilirliğine ilişkin Cronbach alpha iç tutarlılık katsayısı .921 olarak bulunmuştur. Bu sonuçlar ölçekten elde edilen puanların güvenilir olduğunu kanıtlamaktadır. Veriler istatistik paket programı yardımıyla analiz edilmiştir. Elde edilen sayısal değerler p.05 anlamlılık düzeyine göre değerlendirilmiştir.

Sporcuların risk değerlendirme ölçeğine verdikleri cevaplar risk derecelendirme matrisine yerleştirilerek riskler derecelendirilmiştir. Risk derecelendirme matrisi; bir program için en kritik olan risklerin tanımlanması, önceliklendirilmesi ve etkilerinin yönetilmesine imkân sağlar (Gök, 2006). Verilerin sağlıklı yorumlanabilmesi için ölçeğin beşli derecelendirme aralıkları; çok az düzeyde riskli (1.00-1.80), az riskli (1.81-2.60), orta düzeyde riskli (2.61-3.40), çok riskli (3.41-4.20), çok fazla riskli (4.21-5.00) şeklinde belirlenmiştir.

3.BULGULAR

Tablo 1: Sporcuların Demografik Değişkenleri İle İlgili Dağılımı

Değişkenler	Alt Değişkenler	f	%
Cinsiyet	Erkek	219	58,2
	Kadın	157	41,8
	Toplam	376	100,0
Yaş	16-17	80	21,3
	18-21	82	21,8
	22-25	101	26,9
	26-29	55	14,6
	30 ve üstü	58	15,4
	Toplam	376	100,0
Medeni Durum	Evli	72	19,1
	Bekâr	304	80,9
	Toplam	376	100,0
Eğitim Durumu	Lise	124	33,0
	Üniversite	229	60,9
	Lisansüstü	23	6,1
	Toplam	376	100,0
Hentbol Oynama Yılı	1-5	43	11,4
	6-10	165	43,9
	11-15	105	27,9
	16-20	50	13,3
	21 ve üstü	13	3,5
	Toplam	376	100,0

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN

JEL KOD: Z0 *** ID:111 K:129

<http://www.akademikbakis.org>

Tablo 1’de araştırmaya katılan sporcuların cinsiyet değişkeni dağılımına bakıldığında %58,2’sinin erkek, % 41,8’inin de kadın sporculardan oluştuğu; yaş değişkeni dağılımına bakıldığında % 21,3’ünün 16-17 yaşları arasında, %

21,8’inin 18-21 yaşları arasında, % 26,9’unun 22-25 yaşları arasında, % 14,6’sinin 26-29 yaşları arasında, % 15,4’ünün de 30 ve üstü yaş arasında olduğu; medeni durum değişkeni

dağılımına bakıldığında % 19,1’inin evli, % 80,9’ununda bekâr olduğu; eğitim durumu değişkeni dağılımına bakıldığında % 33,0’ünün lise, % 60,9’unun üniversite, % 6,1’inin de lisansüstü düzeyde eğitim aldıkları; hentbol oynama yılı değişkeni dağılımına bakıldığında % 11,4’ünün 1-5 yıl arasında % 43,9’unun 6-10 yıl arasında, % 27,9’unun 11-15 yıl arasında, % 13,3’ünün 16-20 yıl arasında, % 3,5’inin de 21 yıl ve üstü hentbol oynadığı görülmektedir.

Tablo 2: Sporcuların Risk Değerlendirme Ölçeği Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Farklaşp Farklaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Bağımsız Grup t testi Sonuçları

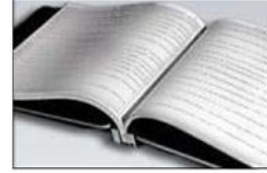
Cinsiyet	N	$\bar{X}$	SS	Sd	t	p
Erkek	219	3,24	,64	374	-1,209	,228
Kadın	157	3,30	,78			

Tablo 2’de görüldüğü üzere araştırma grubunu oluşturan sporcuların risk değerlendirme ölçeği puanlarının cinsiyet değişkenine göre grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$). Sporcuların cinsiyet değişkenine göre risk değerlendirme ölçeği aritmetik ortalama

sonucu risk derecelendirme matrisine yerleştirildiğinde etki derecesi orta düzeyde riskli olduğu ve kadın sporcuların risk ortalamaları ($\bar{x} = 3,30$) erkek sporcuların risk ortalamalarından ($\bar{x} = 3,24$) daha yüksek olduğu görülmektedir. Ancak bu farklılığın anlamlı düzeyde olmadığı saptanmıştır.

Tablo 3: Sporcuların Risk Değerlendirme Ölçeği Puanlarının Yaş Değişkenine Göre Farklaşp Farklaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları

Yaş	N	$\bar{X}$	SS	VK	KT	Sd	KO	F	p
16-17	80	3,43	,78	Gruplar arası	3,669	4	,917		
18-21	82	3,16	,70						

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN

JEL KOD: Z0 *** ID:111 K:129

<http://www.akademikbakis.org>

22-25	101	3,29	,61	Grup içi	184,112	371	,496	1,848	,119
26-29	55	3,29	,65						
30 ve üstü	58	3,19	,77	Toplam	187,781	375			
Toplam	376	3,38	,70						

Tablo 3’de görüldüğü üzere araştırma grubunu oluşturan sporcuların risk değerlendirme ölçeği puanlarının yaş değişkenine göre grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$). Sporcuların yaş değişkenine göre risk değerlendirme ölçeği

aritmetik ortalama sonucu risk derecelendirme matrisine yerleştirildiğinde etki derecesi 16-17 yaş arasındaki

sporculara ($\bar{x}=3,43$) çok riskli düzeyde, 18-21 yaş ($\bar{x}=3,16$), 22-25 yaş ($\bar{x}=3,29$), 26-29 yaş ($\bar{x}=3,29$) 30 ve üstü yaşta ($\bar{x}=3,19$) olan sporculara da orta düzeyde riskli olduğu görülmektedir. 16-17 yaş arasındaki sporcuların risk ortalamaları ($\bar{x}=3,43$) diğer yaş gruplarının risk ortalamalarından yüksek olduğu görülmektedir. Ancak bu farklılığın anlamlı düzeyde olmadığı saptanmıştır.

Tablo 4: Sporcuların Risk Değerlendirme Ölçeği Puanlarının Medeni Durum Değişkenine Göre Farklaşım Farklaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Bağımsız Grup t testi Sonuçları

Medeni Durum	N	$\bar{X}$	SS	Sd	t	p
Evli	72	3,21	,68			
Bekâr	304	3,29	,71	374	-,892	,373

Tablo 4’de görüldüğü üzere araştırma grubunu oluşturan sporcuların risk değerlendirme ölçeği puanlarının medeni durum değişkenine göre grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$). Sporcuların medeni durum değişkenine göre risk değerlendirme ölçeği aritmetik ortalama

sonucu risk derecelendirme matrisine yerleştirildiğinde etki derecesi orta düzeyde riskli olduğu ve bekâr sporcuların risk ortalamaları ($\bar{x}=3,29$) evli sporcuların risk ortalamalarından ($\bar{x}=3,21$) yüksek olduğu görülmektedir.

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN

JEL KOD: Z0 *** ID:111 K:129

<http://www.akademikbakis.org>

Tablo 5: Sporcuların Risk Değerlendirme Ölçeği Puanlarının Eğitim Durumu Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları

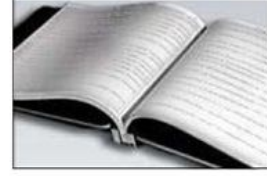
Eğitim Durumu	N	$\bar{x}$	SS	VK	KT	Sd	KO	F	p
Lise	124	3,33	,75	Gruplar arası	1,271	2	,636		
Üniversite	229	3,23	,69	Grup içi	186,509	373	,500	1,271	,282
Lisansüstü	23	3,42	,57	Toplam	187,781	375			
Toplam	376	3,28	,70						

Tablo 5’de görüldüğü üzere araştırma grubunu oluşturan sporcuların risk değerlendirme ölçeği puanlarının eğitim durumu değişkenine göre grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$). Sporcuların eğitim durumu değişkenine göre risk değerlendirme ölçeği aritmetik ortalama sonucu risk derecelendirme matrisine yerleştirildiğinde lise ($\bar{x}=3,33$) ve üniversite eğitimine sahip olan

sporculara etki derecesi ($\bar{x}=3,23$) orta düzeyde riskli, lisansüstü eğitime sahip olan sporculara etki derecesi ise ($\bar{x}=3,42$) çok riskli düzeyde olduğu ve lisansüstü eğitime sahip olan sporcuların risk ortalamaları lise ve üniversite düzeyinde eğitime sahip olan sporcuların risk ortalamalarından yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 6: Sporcuların Risk Değerlendirme Ölçeği Puanlarının Hentbol Oynama Yılı Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları

Hentbol oynama yılı	N	$\bar{x}$	SS	VK	KT	Sd	KO	F	p
1-5	43	3,24	,82	Gruplar arası	1,943	4	,486		
6-10	165	3,34	,67	Grup içi	185,837	371	,501	,970	,424
11-15	105	3,27	,68	Toplam	187,781	375			
16-20	50	3,13	,75						
21 ve üstü	13	3,23	,66						
Toplam	376	3,28	,70						

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN

JEL KOD: Z0 *** ID:111 K:129

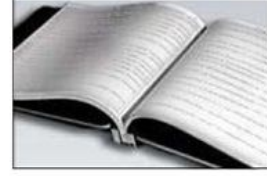
<http://www.akademikbakis.org>

Tablo 6’da görüldüğü üzere araştırma grubunu oluşturan sporcuların risk değerlendirme ölçeği puanlarının hentbol oynama yılı değişkenine göre grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

Sporcuların hentbol oynama yılı değişkenine göre risk değerlendirme ölçeği aritmetik ortalama sonucu risk derecelendirme matrisine yerleştirildiğinde bütün yıllar için sporculara etki derecesi orta düzeyde riskli olduğu görülmektedir.

Tablo 7: Sporcuların Risk Değerlendirme Ölçeği Puanlarının Oynadığı Takım Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları

Oynadığı Takım	Cinsiyet	N	$\bar{x}$	SS	VK	KT	Sd	KO	F	P
Beşiktaş		20	2,99	1,00						
Trabzonspor		18	3,17	,62						
B.Belediye Ankaraspor		21	3,18	,59						
İzmir Büyükşehir Belediye		19	3,10	,77						
Kıbrıs Beşparmak	Erkek	20	3,39	,52						
Mersin Yenişehir Belediye		17	3,24	,51						
Bursa Nilüfer Belediye		19	3,31	,59						
Akdeniz Üniversitesi		16	3,20	,53						
Milli Piyango		18	3,42	,56	Gruplar	9,958	20	,498		
Ankara il Özel idare		18	3,33	,39	Arası					
Çankaya Belediye Anka		18	3,40	,75					,994	,469
Çukobirlik		15	3,13	,63	Gruplar	177,822	355	,501		
					İç					
Anadolu Üniversitesi		20	3,09	,91						
İstanbul Emniyetgücü		19	3,46	1,01						
Yeni Mahalle		18	3,41	,63	Toplam	187,781	375			
Üsküdar Belediye		16	3,02	,74						
İzmir Büyükşehir Belediye	Kadın	18	3,60	,41						
Gazi Üniversitesi		18	3,31	,97						
Muratpaşa Belediye		17	3,17	,78						
Çankaya Belediyesi Anka		16	3,48	,50						
Milli Piyango		15	3,44	,75						
Toplam		376	3,28	,707						

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN

JEL KOD: Z0 *** ID:111 K:129

<http://www.akademikbakis.org>

Tablo 7’de görüldüğü üzere araştırma grubunu oluşturan sporcuların risk değerlendirme ölçeği puanlarının oynadığı takım değişkenine göre grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$). Sporcuların oynadığı takım değişkenine göre risk değerlendirme ölçeği aritmetik ortalama sonucu risk derecelendirme matrisine yerleştirildiğinde Milli Piyango (erkek) ($\bar{x}=3,42$), İstanbul Emniyetgücü (kadın) ($\bar{x}$

$=3,46$), Yeni Mahalle ($\bar{x}=3,41$), İzmir Büyükşehir Belediye (kadın) ($\bar{x}=3,60$), Çankaya Belediyesi Anka (kadın) ($\bar{x}=3,48$), Milli Piyango (kadın) ($\bar{x}=3,44$) takımlarında oynayan sporculara etki derecesi çok riskli düzeyde, diğer takımlarında oynayan sporculara etki derecesi orta düzeyde riskli olduğu görülmektedir.

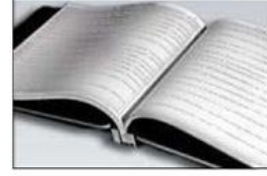
4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Tablo 2’ye bakıldığında araştırma grubunu oluşturan sporcuların risk değerlendirme ölçeği puanları cinsiyet değişkenine göre anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$). Kadın sporcuların risk ortalamaları ($\bar{x}=3,30$) erkek sporcuların risk ortalamalarından ($\bar{x}=3,24$) daha yüksek olduğu görülmektedir. Ancak bu farklılığın anlamlı düzeyde olmadığı saptanmıştır. Lieberman ve Stashevsk (2002), Koruç ve Bayar (1992), Larkin ve Pines (2003), araştırmalarında kadınların erkeklere oranla riski daha yüksek düzeyde algıladıkları sonucuna ulaşmışlardır. Demirhan (2003) doğa sporlarına ilişkin risklerin algılanması ile ilgili çalışmasında cinsiyet ve risk seçimleri arasında önemli bir fark olmadığını kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre risklerden daha fazla çekindiğini bulmuştur. Martin (1987), Keer, Cecillia ve Lindner (2004) yaptıkları çalışmada kadın ve erkek sporcuların farklı risk düzeylerine sahip olmadığını ortaya koymuşlardır. Sporcuların risk değerlendirmeleri ile ilgili olarak kadın sporcuların yapı gereği erkeklerden daha

duygusal olmaları, erkek sporculardan daha fazla endişeli olmalarından kadın sporcuların risk ortalamaları erkek sporcuların risk ortalamalarından daha yüksek çıkmasına neden olduğu düşünülmektedir.

Araştırmamızda sporcuların risk değerlendirme ölçeği puanları yaş değişkenine göre anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$). 16-17 yaş arasındaki sporcuların risk değerlendirme ölçeği puanları ($\bar{x}=3,43$) risk ortalamaları diğer yaş grupları risk ortalamalarından yüksek olduğu görülmektedir (Tablo 3). Ancak bu farklılığın anlamlı düzeyde olmadığı saptanmıştır. Gök, Şahin ve Balcı (2011) yöneticiler ve uzmanların risk faktörleri değerlendirme düzeylerinin yaş gruplarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediğini tespit etmiştir. Gök (2006) voleybolcuların risk değerlendirmeleri ile ilgili çalışmasında yaş grupları bakımından voleybol sporcularının risk değerlendirme düzeyleri arasında anlamlı bir fark olmadığını tespit etmiştir. Bu bulgular çalışmamızla aynı doğrultudadır. Genç sporcuların yetişkin sporcular kadar spor tecrübelerinin olmaması ve risk almaktan

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN

JEL KOD: Z0 *** ID:111 K:129

<http://www.akademikbakis.org>

çekinmediklerinden algıladıkları risk düzeylerinin yetişkinlere göre daha yüksek çıkmasına neden olduğu düşünülmektedir.

Sporcuların risk değerlendirme ölçeği puanları medeni durum değişkenine göre anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$). Bekâr sporcuların risk ortalamaları ($\bar{x}=3,29$) evli sporcuların risk ortalamalarından ($\bar{x}=3,21$) daha yüksek olduğu görülmektedir (Tablo 4). Ancak bu farklılığın anlamlı düzeyde olmadığı saptanmıştır. Saraç ve Kahyaoğlu (2011) çalışmasında evli ve bekâr gruplar açısından risk alma eğilimine göre anlamlı bir fark bulamamıştır. Çobanoğlu (2008) futbolcuların risk değerlendirmeleri ile ilgili çalışmasında medeni durum değişkenine göre gruplar arasında anlamlı bir fark bulamamıştır. Bu bulgular çalışmamız sonucunu destekler niteliktedir. Sporcunun evli ya da bekâr olması riskleri belirlemede etken olmadığı düşünülmektedir.

Araştırma grubunu oluşturan sporcuların risk değerlendirme ölçeği puanları eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$). Lisansüstü eğitime sahip olan sporcuların risk ortalamaları ($\bar{x}=3,42$) lise ($\bar{x}=3,33$) ve üniversite düzeyinde eğitime sahip olan sporcuların risk ortalamalarından ($\bar{x}=3,23$) yüksek olduğu görülmektedir. Ancak bu farklılığın anlamlı düzeyde olmadığı saptanmıştır (Tablo 5). Öktem (2011) sporcunun eğitim düzeyi onun yaptığı işi kavrama oranını, kendisinin yaptığı işten beklentilerinin ne olacağını, çevresi ve takımının neler beklediğinin farkına varma

oranını etkilediğini, Gök, Şahin ve Balcı (2011) beden eğitimi ve spor yüksek okulu alan mezunu olan yönetici ve uzmanlar ile alan dışı mezun olan yönetici ve uzmanların risk faktörlerini değerlendirme düzeylerinin mezun oldukları alana göre anlamlı bir farklılık göstermediğini; Küçüksille (2004), Grable ve Lytton (1998), Bajtelsmith (1999) eğitim düzeyi ile risk algısı arasında negatif ilişki olduğunu tespit etmişlerdir. Hentbol sporcularının eğitim seviyelerinin yüksek olması risk faktörlerinin farkına varılmasında etkili olabileceği ve algıladıkları risk düzeylerinin benzerliği düşünüldüğünde bu farkın anlamsız çıkmasına neden olduğu düşünülmektedir.

Araştırma grubunu oluşturan sporcuların risk değerlendirme ölçeği puanları hentbol oynama yılı değişkenine göre anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$). Sporcuların hentbol oynama yılı değişkenine göre risk değerlendirme ölçeği aritmetik ortalama sonucu risk derecelendirme matrisine yerleştirildiğinde bütün yıllar için sporculara etki derecesi orta düzeyde riskli olduğu görülmektedir (Tablo 6). Gök (2006) voleybol sporcularının risk değerlendirme düzeylerini görev süreleri değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığını belirlemiştir. Çalışmamızda sporcuların hentbol oynama yılları değişse de yaptıkları iş ve bağlı buldukları kulüplerde benzer çalışma koşullarının olmasından hentbol oynama yılı değişkenine göre risk değerlendirme ölçeği puanlarının anlamsız çıkmasına neden olabileceği düşünülmektedir.

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN

JEL KOD: Z0 *** ID:111 K:129

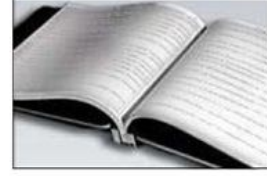
<http://www.akademikbakis.org>

Araştırma grubunu oluşturan sporcuların risk değerlendirme ölçeği puanları oynadığı takım değişkenine göre anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$). (Tablo 7). Hentbol kulüplerindeki sporcuların süper ligde oynamaları nedeniyle oluşabilecek riskleri değerlendirirken daha bilinçli olacakları, belirledikleri ve değerlendirdikleri risk faktörlerine karşı

kendilerini önceden hazırlayacakları ve koruyacakları ayrıca; kulüplerin sporculara sağladığı olanakların birbirine yakın olması, farklı kulüplerde oynamalarına rağmen karşılaştıkları tehditlerin çoğunun da benzer olacağı düşünülürse bu farkın anlamsız çıkmasına neden olduğu düşünülmektedir.

5. KAYNAKLAR

- Bağrıaçık, A. & Açak M. (2005).** Spor Yaralanmaları ve Rehabilitasyon. İstanbul: Yaylacık Matbaası
- Bajtelsmith, V.L. (1999).** Evidence of Risk Aversion in the Health and Retirement Study. March 1, 1-18.
- Boyle, T. (2002).** Risk Assesment, "Health and Safety: Risk Management", Londra: IOSH Services Limited, 77-93
- Çobanoğlu, H.O.(2008).**Sporda Risk Yönetimi: Turkcell Süper Ligindeki Sporcuların Risk Değerlendirmeleri Üzerine Bir Araştırma. Anadolu Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir
- Demirhan, G. (2003).** Doğa Sporlarına İlişkin Risklerin Algılanması. Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi. 14 (1),1-13
- Detels, R., McEwen, J., Beaglehole, R. & Tanaka H. (2002).** (Editors) Oxford Textbook of Public Health. Oman GS, Faustman EM. Risk Assesment And Risk Management. 4th Edition. Newyork: Oxford Universty Press, 1083-84
- Ergen, E. (2004).** Spor Bilimleri ve Hekimliği Yazıları. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım
- Finucane, M.L., Alhakami, A.S., Slovic, P. & Johnson, S.M. (2000).** The Affect Heuristic in Judgments of Risk and Benefits. Journal of Behavioral Decision Making, 13; 1-17
- Gök, Y. (2006).** Türkiye Voleybol Birinci Liginde Yer Alan Spor Kulüplerinin Risk Yönetimi Açısından Değerlendirilmesi. Gazi Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Ankara
- Gök, Y., Şahin, H. & Balcı, V. (2011).** Spor Organizasyonlarının Maliyet Boyutunun Risk Yönetimi Açısından Değerlendirilmesi. İzmir: I. Uluslararası Spor Ekonomisi ve Yönetimi Kongresi.
- Grable, J.E. & Lytton RH. (1998).** Investor Risk Tolerance: Testing the Efficacy of Demographics as Differentiating and Classifying Factors. Financial Counseling and Planning. 9 (1), 61-73

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN

JEL KOD: Z0 *** ID:111 K:129

<http://www.akademikbakis.org>

- Gülen, M. (2006).** İnsansız hava aracı kazalarının önlenmesinde örnek bir risk yönetimi uygulaması. Gazi Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi. Ankara
- Keer, J.H., Cecillia, K.F. & Lindner, K.J. (2004).** Motivation and level of risk in male and female recreational sport participation. Personality and Individual Differences
- Koruç, Z. & Bayar, P. (1992).** Hentbolcu, Voleybolcu, Atlet ve Taekwondocuların Kişilik Örüntüleri Üzerine Bir Araştırma, Ankara: Hacettepe Spor Bilimleri II. Ulusal Kongre Bildirisi
- Küçük, A.Y. (2003).** Havacılıkta Emniyet Açısından Risk Yönetimi ve Havacılık Örgütlerinden Uygulama Örnekleri. Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Eskişehir
- Küçüksille, E. (2004).** Optimal Portföy Oluşturmaya Davranışsal Bir Yaklaşım. Süleyman Demirel Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Isparta
- Larkin, J. & Pines H. (2003).** Gender and risk in public performance. Sex Roles, 49, 197-210
- Lieberman, Y. & Stashevsky, S. (2002).** Perceived Risks as Barriers to Internet and e-commerce Usage, Qualitative Market Research: An International Journal. 5(4):291-300
- Martin, C.L. (1987).** A Ratio Measure of Sex Stereotyping. Journal of Personality and Social Psychology, 52(3); 489-499
- Nohr, K.M. (2009).** Managing Risk in Sport and Recreation. IL: Human Kinetics
- Öktem, Ç. (2011).** Türkiye’de Okçuluk Sporunun Risk Yönetimi Açısından İncelenmesi. Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Spor Yöneticiliği Ana Bilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Antalya
- Rosa, E. (2003).** The Logical Structure of the Social Amplification of Risk Framework(SARF):Metatheoretical Foundations and Policy Implications, In: The Social Amplification of Risk. Pidgeon N. K., Kasperson, R.E. and P., Slovic (eds), Cambridge: Cambridge University Pres. pp. 47-79
- Saraç, M. & Kahyaoğlu, M.B. (2011).** Bireysel Yatırımcıların Finansal Risk Algılamalarını Etkileyen Demografik ve Sosyo-ekonomik Faktörler. BDDK Bankacılık ve Finansal Piyasalar. Cilt:5, Sayı:2.s.141
- Sezgin, İ. (1999).** Spor Ergonomisinin Spor Yaralanmalarında ve Spor Sakatlanmalarındaki Yeri ve Önemi. Gazi Üniversitesi. Yüksek Lisans Tezi, Ankara
- Yıldırım, F. (2007).** Üniversite Öğrencilerinin Yaşamdaki Riskleri Algılamaları Üzerinde Toplumsal Cinsiyet Etkisinin İncelenmesi. Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi. Ankara